

FILMFICHES

FILMBURGER

FILMBURGER

FILMBURGER

FILMBURGER

FILMBURGER

Met jongeren die dagelijks met beelden en film bezig zijn hebben we een medium en methode nodig die in hun leefwereld past en hun 'future fit' maakt voor de snel evoluerende maatschappelijke omstandigheden. De wereld om hen heen wordt op die manier letterlijk be-grijp-baar.

THE RIGHT WORDS/HAUT LES COEURS

Adrian Moyse Dullin – 2021, Fictie, Frankrijk, 15' – Romantische komedie

Leerdoelen:

sociale media

perceptie vs werkelijkheid

identiteit

adolescentie

verliefdheid

Kenza (15) en haar kleiner broertje Madhi 13, vernederen elkaar op de sociale media. In de bus stelt Kenza haar naïeve en romantisch broertje op de proef: om zijn liefde voor Jada te belijden; een meisje waar Madhi van houdt, maar hem niet kent.

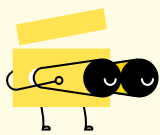
INHOUDSVRAAG:

**WELKE SOCIALE MEDIA PLATFORM GEBRUIK JE?
HOE GA JE OM MET CENSUUR EN PRIVACY?**

Censuur: Kan je alles zeggen en tonen wat je wil op de sociale media? Zijn er gedragsregels die je moet eerbiedigen? Kan je je mening kwijt, ook als deze afwijkt van de meerderheid? Ken je mensen die al verwijdert zijn van Facebook, Instagram, Twitter, Snapchat, ...?

Gebruik je veel vertrouwelijke informatie: Vind je het normaal dat Facebook, Snapchat, ... jouw persoonlijke gegevens doorgeven aan de overheid en/of verkopen aan bedrijven zonder jouw toestemming? Wat zegt het kinderrechtenverdrag hierover? Respecteren ze je privacy? (Kinderrechten zie: Bijlagen' lesmap Filmburger' Hoofdstuk 2 p. 4)

Geef jouw gedachten voor de volgende scène in de film: Kenza draait haar broer een loer – omdat Madhi ook met haar gelachen heeft in het bijzijn van haar vader. Vindt je het gedrag Kenza gerechtvaardigd? Is er een verschil tussen een persoonlijke context (waar enkel zij, haar broer en haar vader aanwezig zijn) of via sociale media (waar alles met iedereen gedeeld wordt)? Vind jij dit leuk dat er persoonlijke zaken van jouw door anderen op internet gepost worden, zonder jouw toestemming? Is Madhi hier tevreden mee of niet? Wat zou jij doen?

**KIJK & LUISTER -
OPDRACHTEN:
OPNAME, MONTAGE EN CADRAGE**

Opname en Montage (zie: Algemeen gedeelte' lesmap Filmburger' p. 16 en 17)

Deze film bevat verschillende opnamestijlen en ook opname toestellen.

- Herken je het verschil tussen de beelden die met een GSM camera opgenomen zijn en diegene die met een vaste camera opgenomen zijn?
- De eindbeelden zijn een mooi voorbeeld van de filmtaal. Hoe interpreteer je de eindbeelden?

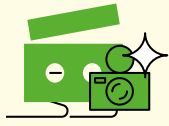
Je ziet een Close up van Kenza – droeve blik – (na weglopen van haar ontgoochelde vriendin), gevolgd door een Close up van Madhi – tevreden blik – (na het weggaan van Jada en de bevestiging van het afspraakje). Wat vertelt jou dat?

Werken rond Cadrages (zie: Algemeen gedeelte' lesmap Filmburger' p. 17)

Cadrages = de camera neemt het standpunt van de kijkende persoon in:
Wanneer/waarvoor gebruik je een close-up, een medium of een totaalshot?

Antwoorden (leerlingen laten raden):

Een close up (aangezicht of detail – ogen/mond) : persoonlijke dingen/emotionele reacties. Een medium: sociale afstand vb. gesprek tussen vrienden of kennissen, dialoog (kan ook non-verbaal zijn) met personage. Het kan ook met voorwerpen, je neemt standpunt van observator in. Een totaalshot: om de omgeving te tonen (waar en wanneer speelt de scène zich af), overzicht (rustpunt).

DOE-OPDRACHT: FILMMAKER CHALLENGE

Doe één van beide opdrachten (of combineer ze - dit mag tijdens de klasuren):

- Vind een geschikte actie die je kan doen via sociale media om iemand te helpen en voer deze uit. Bijvoorbeeld: je geeft een compliment aan iemand, vertelt waar hij/zij goed in is, je bedankt iemand wat hij of zij voor jou gedaan heeft,
- Zelf een filmpje maken met alledaagse scène (via jouw GSM of tablet)
(zie: Algemeen gedeelte' lesmap Filmburger' p. 6 e.v.)

Y'A BON, DAT'S REAL GOOD

Marc Faye -2021, Animatie -docu, Frankrijk, 4'22"

Leerdoelen:

kolonisatie

geschiedenis

Op 23 februari 2005 kondigde de radio een wetsvoorstel aan over de voordelen van de Franse kolonisatie. Deze aankondiging verstoort het dagelijks leven van Louise en haar gezin. Haar huis blijkt bewoond te worden door vreemde wezens.

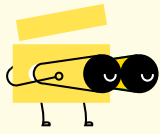

INHOUDSVRAAG
KOLONISATIE:
WAAR KOMT CHOCOLADE VANDAAN?

(zie levensloop product: Bijlagen' lesmap Filmburger' Hoofdstuk 1 p. 2 – vervang GSM door chocolade)
(zie wereldburgerschap: Bijlagen' lesmap Filmburger' Hoofdstuk 4 p. 9)

Volg de weg van chocolade: van plantage tot chocolade (dessert) op je bord
(bron: <https://www.oxfamwereldwinkels.be/wp-content/uploads/2019/04/Cacao-brochure-2019.pdf>)

België is wereldberoemd voor de chocolade: Belgian Chocolate (<https://www.the-belgian.com/nl/the-belgian>) is keurmerk. **Wat is een keurmerk?**

KIJK & LUISTER - OPDRACHTEN: BEELDANALYSE

Betekenis van de beelden:

- De film is een mooi voorbeeld hoe het verleden doorspeelt in het heden. Welke beelden spelen zich in het heden af en welke in het verleden? Tip: de beelden van het verleden zien er lichtjes anders uit; herken je ze? *Antwoord (leerlingen laten raden): De beelden van het verleden zijn transparant.*
- Wat is de betekenis van de transparante beelden? Wat tonen ze precies? *Antwoord (leerlingen laten raden): Ze tonen misbruiken tijdens koloniaal verleden.*
- Wat is de rol van de kat 'Kitty'? *Antwoord: (leerlingen laten raden). Ze lijkt de geesten uit het verleden op te merken.*
- Welke beelden tonen andere kolonies: vb. melk van Algerije? Wie was Kolonisator? Frankrijk (zie kaart in de film op 1'13") – Welke landen had Frankrijk als Kolonies? Zoek ze op in je atlas. *Antwoord (leerlingen laten raden): https://nl.wikipedia.org/wiki/Franse_koloniale_rijk*

DOE-OPDRACHT: CHOCOLADE EN KOLONISERING

- **Welke chocolademerken zijn van eerlijke handel, zoek op:**
Antwoord (leerlingen eerst zelf laten zoeken):
<https://www.fairtradebelgium.be/producten/producten-hun-verhalen/cacao>
<https://www.oxfamfairtrade.be/nl/chocolade>
<https://www.cornersoftheworld.nl/fairtrade-chocolade>
<https://www.voordewereldvanmorgen.nl/artikelen/onterecht-onbekende-eerlijke-chocolademerken>
- **Op welke manier kan je het koloniale verleden nog zien in onze samenleving?**
Laat de leerlingen nadenken over monumenten, straatnamen, maar ook andere, subtielere dingen.

<https://deburen.eu/magazine/2923/welke-sporen-van-het-koloniale-verleden-kunnen-we-terugvinden-in-het-brusselse-sstraatbeeld>

PINK, BLACK AND BLUE

Claudia Lopez Lucia – 2021, Documentaire, Frankrijk, 22'

Leerdoelen:

gender

genderrollen

stigmatisering

Drie rugbymeisjes stellen hun eigen vooroordelen en die van hun sociale kringen ten opzichte van vrouwelijke en mannelijke attributen in onze maatschappij in vraag. De hele film lang volgen we hun kledkamergesprekken, hun sportbeoefening en hun compromissen waarin zowel kokette aanrakingen als modderige knieën door elkaar lopen. Zonder gebruik te maken van toespraken of theorieën, bieden deze tienermeisjes ons absoluut een andere manier om meisjes te zijn.

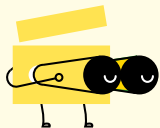
**INHOUDSVRAAG:
GENDER &
GENDERROLLEN**

Klasgesprek (eventueel voorbereid in kleine groepjes)

(zie gender: Bijlagen' lesmap Filmburger' Hoofdstuk 3 p. 7&8)

- Hoe gaan de meisjes van de rugbyploeg om met het gendervraagstuk (rollen jongens/meisjes, seksualiteit)? Wat vind je van hun standpunt? Wat is jouw mening?

- Ondervinden jullie vooroordelen in jullie naaste omgeving (gezin/vrienden/kennissen) i.v.m. genderkeuzes van iemand, zoals: ik voel mij een meisje in een jongenslichaam of omgekeerd, seksuele aantrekking, ...?
- Wat vind je van non-binaire sportmensen? vb. transgender mannen (die vrouw worden) winnen regelmatig de gouden medaille en verminderen de kansen van een binaire sportvrouw. Is dat rechtvaardig? Kunnen zij in dezelfde competitie wedijveren?
- Mag een transgender jongen in transitie naar een meisje in dezelfde douche van de meisjes na de turnles/zwemles of niet?
- Zijn er sporten/beroepen die beter door vrouwen worden uitgevoerd dan mannen of omgekeerd?

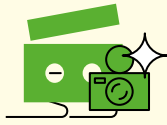

**KIJK & LUISTER -
OPDRACHTEN:
DOCUMENTAIRE DECOUPAGE**

Dit is een documentaire. Kun je de kenmerken van dit filmgenre opsommen?

(zie: Algemeen gedeelte' lesmap Filmburger' p. 18)

- Ook hier nemen de camerastandpunten een belangrijke plaats in, maar de cadrages zijn verschillend van de andere documentaire 'Meng Hoer'
Waarom worden hier andere cadrages gebruikt en wat is hun functie?
Antwoord (leerlingen laten raden): hier ligt de nadruk op het sociale thema en groepsgebeuren van de meisjes rugbyploeg en niet op het persoonlijk portret zoals in 'Meng Hoer'. Daarom:
 - Meer mediumbeelden tot heup en knie (= camera volgt een persoon op afstand van 2 à 3 meter)
 - Totaalbeelden: hoe gedraagt de groep zich
 - Herken je de structuur en de verhaallijn: Begin, midden en slot/einde?
- Hoe zijn deze drie delen van elkaar gescheiden?
Antwoord: door muziek (leerlingen laten raden)
- Kan je ook vertellen wat het voornaamste idee / standpunt is bij de drie delen, wat willen de hoofdpersonages ons duidelijk maken?
- Het begindeel van de film: voornaamste idee is en eindigt op...
- Het middendeel van de film: voornaamste idee is en eindigt op...
- Het laatste deel (slot/einde): voornaamste idee is...

DOE-OPDRACHT: DE SCHOOLREIS

We bereiden een fictieve schoolreis voor. Breng ideeën bij elkaar en verdeel de taken: Waar gaan we naartoe? Waarom? Hoe breng je dit in verband met het leerprogramma? Wat is er nodig om de schooluitstap te doen slagen? Wie doet wat? We brengen verslag uit aan de grote groep.

We delen ons in verschillende groepjes. Er zijn 2 rondes (na ongeveer 7 minuten wisselen).

- Ronde 1: de groepjes zijn gemengd jongens en meisjes door elkaar
- Ronde 2: de groepjes bestaan uit enkel meisjes of uit enkel jongens, wie zich non-binair vindt moet dan een keuze maken, waar ze het liefst bij willen horen.

Wij reflecteren over het proces. Vragen voor achteraf (op voorhand niet meedelen): Is er een verschil in ronde 1 & ronde 2 i.v.m. de ideeën, takenverdeling? Wie neemt het woord, wie luistert er vooral? Is de inbreng gelijk verdeelt? Is er iemand die duidelijk de leiding neemt? Is er verschil tussen jongens en meisjes?

PIG/VARKEN

Jorn Leeuwerink -2022, Animatie, Nederland, 8'17" - Satire/tragikomedie

Leerdoelen:

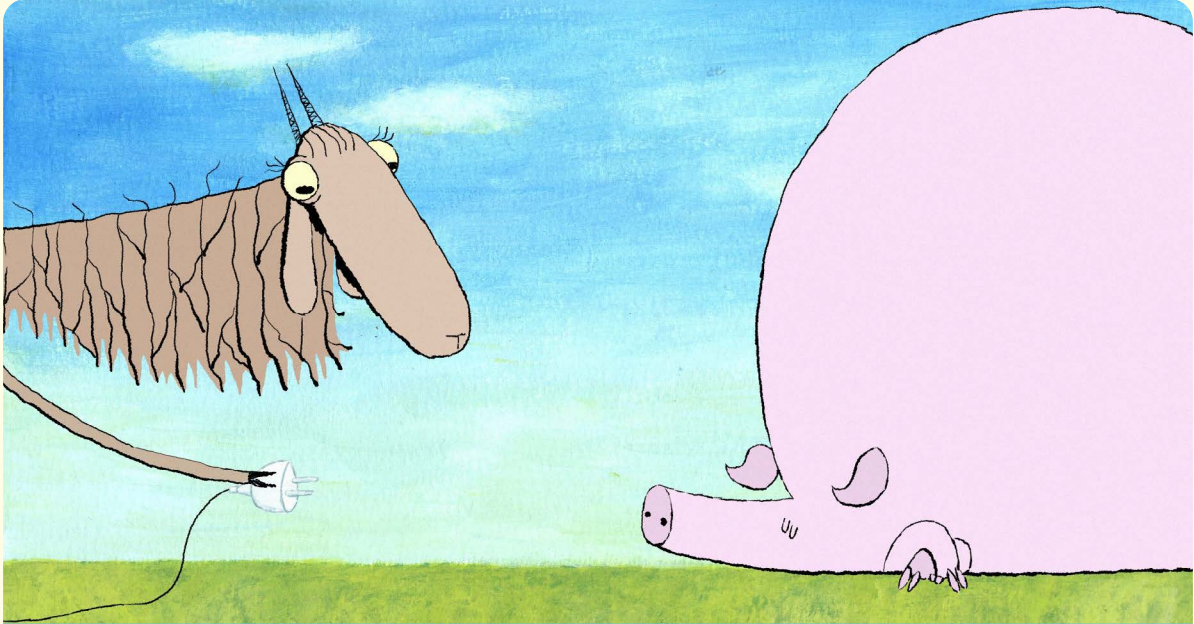
duurzaamheid

SDG 7, 12 & 13

verspilling

groepsegoïsme

maatsch. kritisch

Een groep dieren sluit een elektriciteitsnet aan op de stopcontactvormige snuit van een groot, slapend varken. In het begin gebruiken de dieren de energie van het varken voor eenvoudige dingen, maar al snel maken ze zich afhankelijk van een stad waar alles - het nuttige en het nutteloze - geautomatiseerd is... Hoe lang kan dat duren?

**INHOUDSVRAAG:
GROENE, HERNIEUWBARE
ENERGIE**

(zie: Bijlagen' lesmap Filmburger' Hoofdstuk 1 p. 2 e.v.)

- Bestaat groene (niet vervuilend) en eeuwigdurende energie?
- Hoe kan je de ideale mix samenstellen?
- Waar in de wereld hebben ze dit al gedaan?

- **Bekijk en bespreek het voorbeeld in Denemarken** (het eiland Samsö: <https://www.oneworld.nl/lezen/schone-energie/dit-is-samso-het-bijna-fosielvrije-eiland>) – wat leer je daaruit? Hoe zorgen ze ervoor dat deze groene en hernieuwbare energiebronnen op een duurzame manier worden aangewend, zodat ze er kunnen blijven gebruik van maken en de bevolking er ook achterstaat?

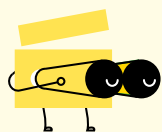
Antwoord (leerlingen laten raden): Er is een evenwicht tussen productie/consumptie (of vraag = aanbod, er is aandacht voor energiebesparing & juiste organisatie (productie, opslag en distributie van energie lokaal houden). De lokale bevolking is mede-eigenaar en kan mee beslissen over de toepassing ervan.

- **In de film: “Varken” gebruiken ze “groene energie op een niet duurzame manier, leg uit.**

Antwoord (leerlingen laten raden): Er is verspilling en men gaat er niet doordacht mee om. De bron (het varken) raakt uitgeput en kan niet op tijd en op een duurzame manier worden aangevuld - zie voedsel brengen naar het varken (= hoogwaardig product die opgeofferd wordt om de bron te voeden= meer schade dan opbrengst, men gaat zelfs zover dat men levende dieren (soortgenoten) ervoor opgeofferd (kannibalisme). Dit leidt tot een volledige ontwrichting en vernieling van de maatschappij.

- **Kan je een voorbeeld geven uit de geschiedenis waar dit is gebeurd?**

Antwoord: Paaseiland (<http://sustainablefootprint.org/nl/teachers/theme-lessons/easter-island-a-lesson-for-us-all>)

KIJK & LUISTER - OPDRACHTEN: KORTE TERMIJN “OPLOSSINGEN”

**De film toont veel beelden van korte termijn denken: hoe zie je dat?
Welke (volgorde van beelden) tonen dit?**

Antwoorden (leerlingen laten raden):

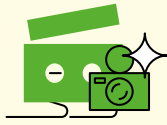
- *De dieren zijn enkel met hun eigen behoefte bezig en houden geen rekening met de ander: van aparte stekker tot driewegstekker, tot ganse stad*
- *2 tegengestelde behoeftes: verwarming en koeling naast elkaar = dubbel energieverbruik*
- *alle behoeftes zijn zogezegd gelijkwaardig: voedsel, transport, ontspanning, schoonheidsverzorging.*

Zijn alle behoeftes gelijkwaardig of moet er een volgorde worden bepaald (onderscheid tussen ‘nuttige’ en ‘niet nuttige’ behoeftes?)

- **Vorm en Inhoud:** (zie: Algemeen gedeelte' lesmap Filmburger' p. 16 en 17)
In de film wordt de inhoud van de film (boodschap) ondersteund door de vorm (welke beelden) en dit door gebruik te maken van contrasten: geef 3 voorbeelden.

Antwoorden (leerlingen laten raden): de opbouw van het verhaal van paradijs – naar hel, van klein naar groot (tot volledige overdrijving) – tegengestelde behoeftes worden na elkaar getoond

- **Het geluid in de film:** (zie: Algemeen gedeelte' lesmap Filmburger' p. 16 en 17)
Kan je zonder de beelden te zien een idee hebben waarover de film gaat / in welke richting het verhaal naartoe gaat? – luister naar de film zonder beelden/of neem er een aantal geluidsfragmenten uit en vertel wat er gebeurt.

DOE-OPDRACHT: UTOPIA

Stel je ideale wijk samen (groepspeel): laat je fantasie de vrije loop. (voorstel: besteed hier een apart lesuur aan) (zie: Bijlagen' lesmap Filmburger' Hoofdstuk 1 p. 3).

Deel de klas in 5 groepjes:

- De boeren: zorgen voor voedsel en energiegewassen, hebben energie nodig
- De bevolking: nood aan huisvesting, goederen en diensten, hebben energie nodig
- De overheid: organiseren diensten aan bevolking – hebben gebouwen en voertuigen – hebben energie nodig
- De industrie: produceren goederen en diensten, hebben grondstoffen en energie nodig
- De geldschietters/bankiers: zorgen voor het geld (investering) tegen een terugbetalingsafpraak

Elke groep formuleert de wensen waarbij allen rekening houden. Richtlijnen en werkwijze:

- Fase 1: Input/ verzamelen van ideeën +/- 10 min: onderling overleg per groepje en formuleren wensen + 5 min extra 2e ronde: men kan het oorspronkelijk groepje verlaten door aan te schuiven aan andere tafel en jouw ideeën delen met anderen, wat kan zorgen voor extra input.
- Fase 2: Besluitvorming +/- 15 min: consensus in groep/besluitvorming door onderlinge afstemming via fishbowltechniek (zie: Bijlagen' lesmap Filmburger' Hoofdstuk 5 p. 11&12)
- Fase 3: Uitwerking +/-: aan de hand van tekeningen/knutselen maakt men samen een 2 of 3 dimensionele voorstelling van de noden van de wijk/gemeente/stad en hoe men deze van energie voorziet.

Doordenkertje: deel mensen op in een kwadrant

1. Mensen die zorgen dat ze zelf en ook anderen er beter van worden (win/win)
2. Mensen die zorgen dat ze zelf er beter van worden maar de anderen in de kou laten staan (win/verlies)
3. Mensen die zorgen dat anderen er beter van worden, maar zichzelf in de kou laten staan (verlies/win)
4. Mensen die zowel zichzelf als anderen in de kou laten staan (verlies/verlies)

Plak een naam op elk van de 4 categorieën, hoe zou je die mensen noemen?

MENG HOER

Max Jacoby - 2021, Documentaire, Luxemburg, 2'55"

Leerdoelen:

identiteit

schoonheidsidealen

etniciteit

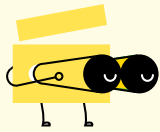
"Er was een tijd dat ik steil haar wilde, want dan zou ik normaal zijn."
De dertienjarige Olivia vertelt over haar haar en hoe het is om als kind van gemengde origine op te groeien in Luxemburg.

**INHOUDSVRAAG:
UITERLIJKE VERTONING &
IDENTITEIT**

Waarom wil Olivia graag sluijk haar? En wat doet haar besluiten om daarvan af te stappen? Klasgesprek (eventueel voorbereiden per twee):

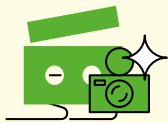
- Hoe belangrijk is het uiterlijk voor je? Ben je er veel mee bezig?
- Beoordeel jij mensen op hun haar- en klederdracht?
- Natuurlijk versus gewijzigd haar: Wat vind je met mooist? Natuurlijke of geverfde haarkleur, permanent of natuurlijke haarstijl? Waarom?
- Rolmodellen bespreken: Zijn er zwarte acteurs en actrices die jij mooi vindt? Vind je ze mooier met of zonder krulhaar? Kun je uitleggen waarom?

KIJK & LUISTER - OPDRACHTEN: BEELDANALYSE

Camerastandpunten/Cadrages (zie: Algemeen gedeelte: 'lesmap Filmburger' p. 17):

- Welke camerastandpunten vind je veel terug?
Antwoord (leerlingen laten raden): Close-ups, details, medium shoulder/schouder
- Waarom worden ze hier gebruikt? Hoe zorgen ze ervoor dat het verhaal beter kan verteld worden? Wat is hun functie?
Antwoord: Deze documentaire is ook een persoonlijk portret (leerlingen laten raden en vergelijken met bespreking cadrages van in 'The right words' en 'Pink, Black and Blue')

DOE-OPDRACHT: REFLECTIE VAN JE IDENTITEIT

Spiegel spelen (in groepjes van 3 of 4):

Leerlingen gaan eerst individueel reflecteren over wat ze mooi en wat ze minder mooi vinden aan zichzelf. Telkens ook met een uitleg waarom dat is. Daarna gaan ze naar elkaar kijken en benoemen wat ze mooi vinden aan elkaar. Bedoeling is te tonen dat unieke eigenschappen mooi zijn en je er niet anders moeten uitzien dan jezelf om erbij te horen. Anders zijn is er evenzeer bij horen en je identiteit omarmen is de warmste knuffel die er is.

